

Kód:	SR/3/2017
Druh:	SMĚRNICE REKTORA
Název:	Pracovní úrazy, úrazy studentů a nemoci z povolání
Organizační závaznost:	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Datum vydání:	10. 2. 2017
Účinnost od:	10. 2. 2017
Počet stran:	14
Počet příloh:	0
Rozdělovník:	zaměstnanci UTB, studenti UTB
Podpis oprávněné osoby:	prof. Ing. Petr Sáha, CSc., rektor, v. r.

ČÁST PRVNÍ

Článek 1 Účel předpisu

Účelem této směrnice je stanovit kompetence a postupy při vzniku úrazu zaměstnance, studenta, cizí osoby a dále upravit povinnosti při vzniku nemoci z povolání.

Článek 2 Oblast platnosti

Tato směrnice je platná a závazná pro všechny zaměstnance Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ve všech jejích součástech (dále jen „UTB“).

Směrnice se vztahuje také na studenty UTB, kterým se stane úraz při studiu, při činnostech vykonávaných v souvislosti se studiem, s reprezentací školy, apod.

Článek 3 Vybrané legislativní požadavky

- **Zákon č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- **Zákon č. 89/2012 Sb.**, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- **Nařízení vlády č. 201/2010 Sb.**, o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- **Nařízení vlády č. 464/2001 Sb.**, o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě (úprava náhrady za ztrátu na výděлку)
- **Nařízení vlády č. 290/1995 Sb.**, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání

- **Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 125/1993 Sb.**, kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání
- **Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 104/2012 Sb.** o stanovení bližších požadavků na postup při posuzování a uznávání nemocí z povolání a okruh osob, kterým se předává posudek o nemoci z povolání, podmínky, za nichž nemoc nadále uznat za nemoc z povolání, a náležitosti lékařského posudku (vyhláška o posuzování nemocí z povolání)
- **Zákon č. 373/2011 Sb.**, o specifických zdravotních službách v platném znění
- **Nařízení vlády č. 276/2015 Sb.**, o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Článek 4 **Zkratky**

BOZP	- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČR	- Česká republika
KHS	- Krajská hygienická stanice
NV	- Nařízení vlády
OIP	- Oblastní inspektorát práce
OOPP	- Osobní ochranné pracovní prostředky
PÚ	- Pracovní úraz
SR	- Směrnice rektora
SÚIP	- Státní úřad inspekce práce
UTB	- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
VOS	- Vysokoškolský odborový svaz
ZP	- Zákoník práce

Článek 5 **Pojmy a definice**

a) Pracovní úraz

Pracovní úraz (dále také jako „PÚ“) je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním (§ 271k odst. 1 ZP).

b) Cesta do zaměstnání a zpět

Pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět (§ 271k odst. 3 ZP).

Cestou do zaměstnání a zpět se rozumí cesta z místa zaměstnancova bydliště (ubytování) do místa vstupu do objektu zaměstnavatele nebo na jiné místo určené k plnění pracovních úkolů a zpět; (§ 274a odst. 1 ZP).

Cesta z obce bydliště zaměstnance na pracoviště nebo do místa ubytování v jiné obci, která je cílem pracovní cesty, pokud není současně obcí jeho pravidelného pracoviště, a zpět se posuzuje jako nutný úkon před počátkem práce nebo po jejím skončení (§ 274a odst. 2 ZP).

c) Plnění pracovních úkolů

Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů (§ 271k odst. 2 ZP).

Plnění pracovních úkolů je výkon pracovních povinností vyplývajících z pracovního poměru a z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, jiná činnost vykonávaná na příkaz zaměstnavatele a činnost, která je předmětem pracovní cesty (§ 273 odst. 1 ZP).

Plnění pracovních úkolů je též činnost konaná pro zaměstnavatele na podnět odborové organizace, popřípadě zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo ostatních zaměstnanců, popřípadě činnost konaná pro zaměstnavatele z vlastní iniciativy, pokud k ní zaměstnanec nepotřebuje zvláštní oprávnění nebo ji nevykonává proti výslovnému zákazu zaměstnavatele, jakož i dobrovolná výpomoc organizovaná zaměstnavatelem (§ 273 odst. 2 ZP).

d) Přímá souvislost s plněním pracovních úkolů

Jsou to úkony potřebné k výkonu práce a úkony během práce obvyklé nebo nutné před počátkem práce nebo po jejím skončení a úkony obvyklé v době přestávky v práci na jídlo a oddech konané v objektu zaměstnavatele a dále vyšetření ve zdravotnickém zařízení prováděné na příkaz zaměstnavatele nebo vyšetření v souvislosti s noční prací, ošetření při první pomoci a cesta k nim a zpět. Takovými úkony však nejsou cesta do zaměstnání a zpět, stravování, vyšetření nebo ošetření ve zdravotnickém zařízení ani cesta k nim a zpět, pokud není konána v objektu zaměstnavatele (§ 274 odst. 1 ZP).

Je školení zaměstnanců organizované zaměstnavatelem nebo odborovou organizací, popřípadě orgánem nadřízeným zaměstnavateli, kterým se sleduje zvyšování jejich odborné připravenosti (§ 274 odst. 2 ZP).

e) Smrtelný pracovní úraz

Pro statistické účely se smrtelným pracovním úrazem rozumí takové poškození zdraví, na jehož následky úrazem postižený zaměstnanec nejpozději do 1 roku zemřel. (§ 3 NV č. 201/2010 Sb.)

f) Nemoc z povolání

Nemocí z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Nemoci z povolání se rozumí také akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek (§ 1 NV č. 290/1995 Sb.).

Nařízení vlády č. 290/1995 Sb. stanoví seznam nemocí z povolání.

Článek 6

Práva a povinnosti jednotlivých osob

Rektor – statutární orgán UTB

a) Rektor je informován technikem BOZP o všech úrazech zaměstnanců UTB s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo pokud dojde k hospitalizaci zaměstnance v souvislosti s PÚ, o smrtelných úrazech všech osob v prostorách UTB, o úrazech cizích osob, o úrazech studentů nebo o úrazech, kde existuje podezření na spáchání trestného činu

b) Vyjadřuje se k písemným protokolům, zprávám a zjištěním orgánů a institucí (např. OIP, KHS, Policie ČR apod.) ve věcech úrazů nebo nemocí z povolání

c) Je zodpovědný za vyrovnaní závazků UTB ve věcech odškodňování úrazů nebo nemocí z povolání

d) Oznamuje smrtelný úraz zaměstnance rodinným příslušníkům nebo zajistí toto oznámení jím pověřenou osobou

Kvestor

- a) Kvestor je informován technikem BOZP o všech úrazech zaměstnanců UTB s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo pokud dojde k hospitalizaci zaměstnance v souvislosti s PÚ, o smrtelných úrazech všech osob v prostorách UTB, o úrazech cizích osob, o úrazech studentů nebo o úrazech, kde je podezření na spáchání trestného činu
- b) Schvaluje svým podpisem výši náhrady při odškodňování úrazů nebo nemocí z povolání

Vedoucí zaměstnanec

- a) Musí nahlásit všechny úrazy svých podřízených zaměstnanců technikovi BOZP
- b) Spolupracuje při prošetřování úrazu podřízeného zaměstnance
- c) Vyjadřuje se ke zjištěným nemocem z povolání podřízených zaměstnanců
- d) Požaduje provedení orientační dechové zkoušky na alkohol a jiné návykové látky u podřízeného, úrazem postiženého zaměstnance
- e) Navrhuje výši krácení odškodnění pracovního úrazu u podřízeného, úrazem postiženého zaměstnance (v případě prokazatelného zavinění zaměstnancem)
- f) Spolupracuje při navrhování opatření proti vzniku úrazu ze stejných příčin a požaduje jejich respektování a dodržování
- g) Požaduje školení zaměstnance po pracovním úrazu technikem BOZP

Vyučující pedagog

- a) Musí nahlásit technikovi BOZP všechny úrazy studentů, které se přihodily ve výuce nebo při jiné aktivitě organizované UTB (sportovní aktivity, reprezentace školy apod.)
- b) Spolupracuje při objasňování příčin úrazu studenta

Technik BOZP

- a) Prošetřuje všechny nahlášené úrazy a vede k nim příslušnou dokumentaci a evidenci dle legislativních požadavků
- b) Vyhodnocuje, zda se jedná o úraz pracovní nebo nepracovní
- c) Ohlašuje vznik pracovního úrazu zástupci odborové organizace a přizve jej k prošetřování a odškodňování úrazu
- d) Vede záznamy o všech úrazech v knize úrazů a vyhotovuje záznamy o úraze zaměstnanců i studentů
- e) Navrhuje výši krácení odškodnění při prokazatelném zavinění úrazu zaměstnancem
- f) Aktivně spolupracuje s orgány státního odborného dozoru (SÚIP, OIP, KHS) ve věcech šetření úrazů nebo nemocí z povolání
- g) Oznamuje na příslušný OIP pracovní úrazy s hospitalizací delší než 5 dnů
- h) Požaduje provedení orientační dechové zkoušky na alkohol a jiné návykové látky u úrazem postiženého zaměstnance
- i) V řádném termínu odesílá požadované dokumenty na stanovené orgány a instituce (záznam o úrazu, hlášení změn)
- j) Navrhuje opatření proti vzniku úrazu ze stejných příčin a požaduje jejich realizaci a dodržování
- k) Školí zaměstnance po pracovním úrazu

Zaměstnanec

- a) Bezodkladně ohlašuje úraz svůj nebo úraz jiné osoby technikovi BOZP a svému nadřízenému zaměstnanci
- b) Spolupracuje při prošetřování úrazu nebo nemoci z povolání, podává pravdivé informace
- c) Spolupracuje při sepisování záznamu do knihy úrazů nebo záznamu o úrazu
- d) Respektuje přijatá opatření proti opakování vzniku pracovních úrazů a dodržuje je

- e) Podrobuje se vyšetření, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky
- f) Účastní se školení po pracovním úrazu
- g) Zaměstnanec má právo být odškodněn za pracovní úraz nebo nemoc z povolání

Student

- a) Bezodkladně ohlašuje úraz svůj nebo úraz jiné osoby vyučujícímu, nebo na příslušné studijní oddělení fakulty
- b) Spolupracuje při prošetřování úrazu, podává pravdivé informace
- c) Spolupracuje při sepisování záznamu do knihy úrazů nebo záznamu o úrazu studenta
- d) Respektuje přijatá opatření proti opakování vzniku pracovních úrazů a dodržuje je
- e) Podrobuje se vyšetření, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky
- f) Student má právo být odškodněn za úraz, který se mu přihodil při studiu, při praxi nebo jiných činnostech souvisejících se vzděláním nebo reprezentací školy

Zástupce VOS UTB

- a) Musí být seznámen se všemi úrazy zaměstnanců UTB
- b) Účastní se prošetřování vzniklých úrazů zaměstnanců UTB
- c) Podepisuje záznamy v knize úrazů zaměstnanců UTB, záznamy o úrazech zaměstnanců UTB a formulář *Uplatnění nároku na náhradu škody způsobené pracovním úrazem, nemocí z povolání*

ČÁST DRUHÁ

Článek 7 Úrazy

I.

Úraz zaměstnance - pracovní úraz

Smrtelný pracovní úraz je úraz, který způsobil zaměstnanci smrt ihned nebo nejpozději do jednoho roku, nastala-li smrt podle lékařského posudku následkem pracovního úrazu.

Ostatní pracovní úrazy jsou úrazy, jimiž nebyla způsobena pracovní neschopnost (drobné úrazy), jimiž byla způsobena pracovní neschopnost do tří kalendářních dnů nebo jimiž byla způsobena pracovní neschopnost delší než tři kalendářní dny.

Povinnosti zaměstnavatele (UTB) při pracovních úrazech a nemocech z povolání podle ZP §105:

- Technik BOZP je povinen objasnit příčiny a okolnosti vzniku tohoto úrazu za účasti zaměstnance, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, za účasti svědků a odborové organizace a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu. O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele technik BOZP bez zbytečného odkladu uvědomí zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance, umožní mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámí ho s výsledky tohoto objasnění.
- Technik BOZP vede v knize úrazů evidenci o všech pracovních úrazech, i když jimi nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny.

- Technik BOZP vyhotovuje záznamy a vede dokumentaci o všech pracovních úrazech, jejichž následkem došlo
 - a) ke zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny, nebo
 - b) k úmrtí zaměstnance.
- Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá zaměstnavatel postiženému zaměstnanci a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům.
- Technik BOZP je povinen ohlásit pracovní úraz a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím (oznámení provede bez zbytečného odkladu podle § 4 NV č. 201/2010 Sb.)
- Zaměstnavatel (UTB) je povinen přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů

Prošetření úrazu

Prošetření úrazu se účastní: (podle § 105 odst. 1 ZP)

- Úrazem postižený zaměstnanec, pokud to jeho zdravotní stav dovolí
- Technik BOZP
- Vedoucí zaměstnanec úrazem postiženého zaměstnance
- Svědek nebo svědkové úrazu
- Zástupce VOS UTB
- Může být přizvána další osoba, jejíž znalosti by mohly objasnit příčinu vzniku úrazu (např. revizní technik, znalec v oboru, jiný zaměstnanec, jiná odborně způsobilá osoba apod.)

V zájmu objektivního vyšetření všech okolností vzniku pracovního úrazu je nezbytné zajistit:

- Vyslechnutí svědků a jiných osob, u nichž se dá předpokládat, že by mohli svou výpověď přispět k objasnění případu
- Doklady o kvalifikaci, zdravotní způsobilosti a školení úrazem postiženého zaměstnance
- Doklady ke všem zařízením, přístrojům a náradím, pokud byly možnou příčinou vzniku úrazu (deníky zařízení, revizní zprávy, doklady o pravidelných kontrolách a údržbě apod.)
- Ohledání místa pracovního úrazu, vyhotovení fotodokumentace nebo videozáznamu, případně náčrtku místa vzniku události
- Vyslechnutí postiženého zaměstnance pokud to umožní jeho zdravotní stav
- Provedení orientační dechové zkoušky na alkohol nebo testu na návykové látky u úrazem postiženého zaměstnance, pokud to umožní jeho zdravotní stav
- Dále je možné provedení rekonstrukce, za účelem objasnění příčiny vzniku úrazu

Změny na místě úrazu oproti původnímu stavu

Zaměstnavatel nesmí bez vážných důvodů měnit stav na místě úrazu, dokud se neobjasní příčiny a okolnosti vzniku úrazu (§ 105 odst. 1 ZP)

Změny na místech vzniku pracovního úrazu jsou přípustné jen v případech, kdy je to nezbytně nutné, a kdy se pořídí podrobná fotodokumentace nebo videozáznam původního stavu. Za pořízení fotodokumentace nebo videozáznamu odpovídá zaměstnanec, který dal příkaz k provedení potřebných změn.

Vyhotovení a předání záznamů

(řídí se ZP a NV č. 201/2010 Sb.)

Kniha úrazů

(§ 105 odst. 2 ZP)

(§ 2 odst. 1 NV č. 201/2010 Sb.)

Záznamy do knihy úrazů vede technik BOZP podle § 2 odst. 1 NV č. 201/2010 Sb.

Technik BOZP vede zvlášť knihu úrazů pro zaměstnance UTB a zvlášť pro studenty UTB.

Záznam o úrazu cizího zaměstnance by se uvedl do knihy úrazů pro zaměstnance UTB.

Do knihy úrazů se zapisují všechny úrazy včetně drobných poranění a úrazů, kdy nevznikla pracovní neschopnost nebo pracovní neschopnost nepřekročila 3 kalendářní dny.

Technik BOZP vyhotoví záznam do knihy ihned po nahlášení úrazu.

Poškozený zaměstnanec se dostaví k podpisu tohoto záznamu pokud možno ihned, nebo v nejbližší možné době.

Do knihy úrazů se podepisuje úrazem postižený zaměstnanec, vedoucí zaměstnanec, technik BOZP, zástupce VOS UTB a případný svědek.

Na požádání se předá zaměstnanci nebo zástupci VOS UTB potvrzená kopie z knihy úrazů.

Záznam o úrazu zaměstnance

(§ 105 odst. 3 ZP)

(§ 5 odst. 1 NV č. 201/2010 Sb.)

Záznam o úrazu zaměstnance se vyhotovuje při úrazu s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo u smrtelného úrazu.

Záznam se sepisuje v kanceláři technika BOZP, pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, jinak dle možností u zaměstnance doma nebo v nemocnici apod.

Záznam o úrazu se sepisuje do 5 dnů od vzniku úrazu.

Záznam o úrazu zaměstnance podepisuje úrazem postižený zaměstnanec, vedoucí zaměstnanec, technik BOZP, případný svědek, rektor a zástupce VOS UTB.

Vyhotovený a podepsaný záznam o úrazu je předán v kopii úrazem postiženému zaměstnanci a zástupci VOS UTB. Originál záznamu zůstává ve složce v kanceláři technika BOZP.

Záznam o úrazu zašle technik BOZP do 5. dne následujícího měsíce:

- a) Příslušnému oblastnímu inspektorátu práce
- b) Zdravotní pojišťovně zaměstnance, u které je pracovním úrazem postižený zaměstnanec pojištěn
- c) Územně příslušnému útvaru Policie ČR, nasvědčující-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s PÚ byl spáchán trestný čin nebo v případě smrtelného pracovního úraz

Záznam o úrazu zašle technik BOZP pojišťovně Kooperativa (zákonné pojišťovně) až pro účely likvidace pojistné události. Znamená to tedy, že se zasílá až společně s hlášením pojistné události s doloženými nároky poškozeného (po ukončení léčby).

Záznam o úrazu – hlášení změn

(§ 8 odst. 1 až 4 NV č. 201/2010 Sb.)

Záznam o úrazu – hlášení změn zašle technik BOZP do 5. dne následujícího měsíce:

- a) Příslušnému oblastnímu inspektorátu práce
- b) Zdravotní pojišťovně zaměstnance, u které je pracovním úrazem postižený zaměstnanec pojištěn

- c) Územně příslušnému útvaru Policie ČR, nasvědčující-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s PÚ byl spáchán trestný čin nebo v případě smrtelného pracovního úrazu
- d) Zástupci VOS UTB

Záznam o úrazu – hlášení změn zašle technik BOZP pojišťovně Kooperativa (zákonné pojišťovně) až pro účely likvidace pojistné události. Znamená to tedy, že se zasílá až společně s hlášením pojistné události s doloženými nároky poškozeného (po ukončení léčby).

Posudek o bolestném

Formulář - Posudek o bolestném - obdrží zaměstnanec v kanceláři technika BOZP a předá jej k vyplnění ošetřujícímu lékaři. Po vyplnění přinese zpět technikovi BOZP k dalšímu zpracování.

Ztráta na výdělku

Formulář - Ztráta na výdělku (v případě pracovní neschopnosti) – obdrží zaměstnanec v kanceláři technika BOZP a předá jej k vyplnění do mzdové účtárny. Údaje o ztrátě na výdělku se vedou také na formuláři *Uplatnění nároku na náhradu škody způsobené pracovním úrazem, nemocí z povolání*.

Další doklady

Zaměstnanec je dále vyzván, aby k odškodnění úrazu doložil i jiné doklady – např. účtenky za poplatky u lékaře, cestovní jízdenky k lékaři apod.

Pracovní úraz s hospitalizací více než 5 dnů

Zaměstnavatel ohlásí pracovní úraz bez zbytečného odkladu příslušnému oblastnímu inspektorátu práce, došlo-li k úrazu u fyzické nebo právnické osoby, která podle jiného právního předpisu podléhá jeho kontrolní působnosti a trvá-li hospitalizace úrazem postiženého zaměstnance více než 5 dnů nebo lze-li vzhledem k povaze zranění takovou dobu hospitalizace předpokládat. (§ 4 odst. 1 písm. c) NV č. 201/2010 Sb.)

Oznámení na příslušný oblastní inspektorát práce odešle technik BOZP.

Odškodnění pracovního úrazu (úraz zaměstnance)

Odkazy na příslušná ustanovení zákoníku práce:

§ 265 ZP – řeší obecnou odpovědnost zaměstnavatele za škodu

§ 269 ZP – řeší rozsah odpovědnosti a zproštění se odpovědnosti za škodu

§ 270 a § 271 ZP – řeší zproštění se odpovědnosti

§ 271a ZP – řeší náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti

§ 271b ZP – řeší náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti

§ 271c ZP – řeší náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění

§ 271d ZP – řeší účelně vynaložené náklady spojené s léčením

§ 271e ZP – řeší náhradu věcné škody

§ 271g ZP – řeší náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem

§ 271h ZP – řeší náhradu nákladů na výživu pozůstalých

§ 271i ZP – řeší jednorázové odškodnění pozůstalých

§ 271j ZP – řeší náhradu věcné škody (při úmrtí zaměstnance)

§ 271k-u ZP – řeší společná a zvláštní ustanovení o pracovních úrazech a nemocech z povolání

§ 272 - § 275 ZP – řeší společná ustanovení

Zaměstnanec, který utrpěl pracovní úraz, je zaměstnavatel v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, povinen poskytnout náhradu za:

- a) ztrátu na výděлку
- b) bolest a ztížené společenské uplatnění
- c) účelně vynaložené náklady spojené s léčením
- d) věcnou škodu

Způsob a výši náhrady škody je zaměstnavatel povinen projednat bez zbytečného odkladu s odborovou organizací a se zaměstnancem.

Zaměstnavatel se může zprostit odpovědnosti zčásti nebo zcela, v souladu s legislativními předpisy.

Zaměstnanec k odškodnění úrazu doloží technikovi BOZP:

- formulář Posudek o bolestném (vyplněný ošetřujícím lékařem) dle NV č. 276/2015 Sb.
- další doklady spojené s léčením (např. poplatky u lékaře)

Požadované údaje o odškodnění PÚ se vedou na interním formuláři - *Uplatnění nároku na náhradu škody způsobené pracovním úrazem, nemocí z povolání*. Tento formulář je spolu s kopií záznamu o úrazu předán do mzdové účtárny k doplnění dalších údajů (náhrada ztráty na výděлку). Následně je předán k podpisu zástupci VOS UTB a kvestorovi UTB ke schválení výše náhrady škody.

II.

Smrtelný úraz

Pro statistické účely se smrtelným pracovním úrazem rozumí takové poškození zdraví, na jehož následky úrazem postižený zaměstnanec nejpozději do 1 roku zemřel. (§ 3 NV č. 201/2010 Sb.)

O smrtelném úrazu zaměstnance UTB nebo studenta UTB, informuje rodinné příslušníky rektor UTB nebo jím pověřená osoba.

O smrtelném pracovním úrazu se provede technik BOZP záznam do knihy úrazů a sepiše záznam o úrazu. Smrtelný pracovní úraz bez zbytečného odkladu ohlásí:

- a) územně příslušnému útvaru Policie ČR
- b) zástupci VOS UTB
- c) příslušnému oblastnímu inspektorátu práce
- d) zaměstnavateli, který zaměstnance k práci u něho vyslal nebo dočasně přidělil
- e) zdravotní pojišťovně, u které byl smrtelným PÚ postižený zaměstnanec pojištěn
(§ 4 odst. 2 NV č. 201/2010 Sb.)

Záznam o smrtelném úrazu odešle technik BOZP nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl:

- a) územně příslušnému útvaru Policie ČR
- b) příslušnému oblastnímu inspektorátu práce
- c) zdravotní pojišťovně, u které byl smrtelným PÚ postižený zaměstnanec pojištěn
- d) pozůstalým rodinným příslušníkům
- e) zástupci VOS UTB
(§ 7 NV č. 201/2010 Sb.)

Záznam o smrtelném úrazu zašle technik BOZP pojišťovně Kooperativa (zákonné pojišťovně) až pro účely likvidace pojistné události.

Na požádání vydá technik BOZP také potvrzenou kopii z knihy úrazů.

III.

Úraz studenta UTB

UTB ve Zlíně odpovídá studentům UTB za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při studiu nebo praxi ve studijním programu uskutečňovaném na UTB ve Zlíně nebo v přímé souvislosti s nimi. Pokud ke škodě došlo při studiu nebo praxi nebo v přímé souvislosti s nimi u jiné právnické osoby nebo fyzické osoby, odpovídá právnická nebo fyzická osoba, u níž se studium nebo praxe uskutečňovaly.
(§ 391 ZP)

Povinnosti:

Student UTB bez zbytečného odkladu ohlásí úraz svůj nebo jiného studenta UTB:

- a) svému vyučujícímu v době vyučování
- b) na příslušné studijní oddělení mimo dobu vyučování
- c) nebo přímo technikovi BOZP UTB (dle vyhodnocení situace)

Podle zdravotních možností se student UTB účastní vyšetřování příčin a okolností vzniku úrazu a spolupracuje při jeho objasňování.

Dostaví se k sepsání záznamu do knihy úrazů a záznamu o úrazu studenta do kanceláře bezpečnostního technika UTB a spolupracuje při vyplňování záznamů.

Pokud se stal úraz na praxi u jiného zaměstnavatele (jiné právnické nebo fyzické osoby), kam byl student UTB vyslán nebo dočasně přidělen, ohlásí úraz bez zbytečného odkladu tomuto zaměstnavateli a také bezpečnostnímu technikovi UTB. Záznam o úrazu studenta UTB sepisuje u zaměstnavatele (právnické nebo fyzické osoby), ke kterému byl vyslán.

Student UTB má právo být odškodněn za úraz, který se mu přihodil při studiu, při praxi nebo jiných činnostech souvisejících se vzděláním nebo reprezentací školy.

Vyhotovení a předání záznamů při úrazu studenta UTB:

Kniha úrazů

Záznamy do knihy úrazů vede technik BOZP.

Technik BOZP vede zvlášť knihu úrazů pro zaměstnance UTB a zvlášť pro studenty UTB.

Do knihy úrazů se zapisují všechny nahlášené úrazy včetně nahlášených drobných poranění.

Technik BOZP vyhotoví záznam do knihy ihned po nahlášení úrazu.

Poškozený student UTB se dostaví k podpisu tohoto záznamu pokud možno ihned, nebo v nejbližší možné době, pokud to jeho zdravotní stav dovolí.

Do knihy úrazů se podepisuje úrazem postižený student UTB, vyučující studenta UTB, technik BOZP a případný svědek.

Úraz studenta UTB se zástupci VOS UTB neohlašuje. Na požádání se úrazem postiženému studentovi UTB předá kopie z knihy úrazů.

Záznam o úrazu studenta UTB

Záznam o úrazu studenta UTB se sepisuje na formulář „Záznam o úrazu studenta“. Záznam se sepisuje vždy, u všech úrazů, kdy je prokázáno, že se úraz stal ve vyučování nebo

v souvislosti s výukou nebo reprezentací školy. Záznam se sepisuje nejlépe ihned, nebo v co nejkratším možném termínu, nejpozději do 5 dnů od vzniku úrazu.

Pokud to zdravotní stav studenta dovolí, dostaví se k sepsání záznamu do kanceláře technika BOZP. Případně je student navštíven v místě bydliště, v nemocnici apod.

Vyhotovený a podepsaný záznam o úrazu je předán v kopii úrazem postiženému studentovi UTB. Originál záznamu zůstává ve složce u technika BOZP.

Záznam o úrazu studenta je do 5. dne následujícího měsíce zaslán:

a) Zdravotní pojišťovně studenta UTB

Odškodnění úrazu studenta UTB

Studentovi UTB náleží odškodnění za:

- a) Bolestné a ztížené společenské uplatnění (doloží formulář vyplněný ošetřujícím lékařem) dle NV č. 276/2015 Sb.
- b) Náklady účelně vynaložené s léčením (doloží originály účtenek)
- c) Vzniklou věcnou škodu (musí být prokazatelně doloženo)

Požadované údaje se vedou na interním formuláři: *Uplatnění nároku na náhradu škody způsobené pracovním úrazem, nemocí z povolání.*

Tento formulář je spolu s kopií záznamu o úrazu studenta předán ke schválení kvestorovi a následně na ekonomický odbor k vyřízení odškodnění.

IV.

Úraz cizího zaměstnance

O pracovním úrazu zaměstnance jiného zaměstnavatele musí UTB bez zbytečného odkladu uvědomit zaměstnavatele úrazem postiženého zaměstnance, umožnit mu účast na objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu a seznámit ho s výsledky tohoto objasnění.

(§ 105 odst. 1 ZP)

Zápis do knihy úrazů (§ 2 odst. 2 NV č. 201/2010 Sb.)

Došlo-li k úrazu u jiného zaměstnavatele, k němuž byl zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen, zaznamenají údaje do knih úrazů:

- zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance a
- zaměstnavatel, k němuž byl úrazem postižený zaměstnanec vyslán nebo dočasně přidělen

Záznam o úrazu sepisuje zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance.

ČÁST TŘETÍ

Článek 8

Nemoci z povolání

Základní definice

Postup při uznávání nemocí z povolání je dán zákonem č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách (Díl 3 *Nemoci z povolání*, §§ 61-65) a vyhláškou č. 104/2012 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání.

Nemoci z povolání jsou nemoci vznikající nepříznivým působením fyzikálních, chemických biologických nebo jiných škodlivých vlivů nebo akutní otravy vznikající nepříznivým působením chemických látek, pokud jsou uvedeny v seznamu nemocí z povolání a pokud vznikly za podmínek, v tomto seznamu uvedených (Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání).

Vedení evidence zaměstnanců - Zaměstnavatel vede evidenci zaměstnanců, u nichž byla uznána nemoc z povolání, která vznikla na jeho pracovištích, a uplatní taková opatření, aby odstranil nebo minimalizoval rizikové faktory, které vyvolávají ohrožení nemocí z povolání nebo nemoc z povolání (§ 105 odst. 6 ZP).

Škoda způsobená nemocí z povolání - za škodu, která byla zaměstnanci způsobena nemocí z povolání, odpovídá organizace, u níž pracovník pracoval naposledy před jejím zjištěním v pracovním poměru za podmínek, za nichž tato nemoc z povolání vzniká. UTB je povinna nahradit zaměstnanci škodu, i když dodržela povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Ohrožením nemocí z povolání se rozumí takové změny zdravotního stavu, jež vznikly při výkonu práce nepříznivým působením podmínek, za nichž vznikají nemoci z povolání, avšak nedosahují takového poškození zdravotního stavu, který lze posoudit jako nemoc z povolání, a další výkon práce za stejných podmínek by vedl ke vzniku nemoci z povolání. Lékařský posudek k ohrožení nemocí z povolání vydává pouze středisko nemocí z povolání.

Způsoby prevence nemocí z povolání

Provádění účinných preventivních opatření proti vzniku a rozvoji nemocí z povolání je společným zájmem zaměstnanců i zaměstnavatele.

Cílená prevence je zaměřena na takové změny technologie a technické úpravy pracoviště, pracovních přístrojů a zařízení, které vedou k omezení úniku škodlivin do pracovního prostředí způsobem technicky schůdným a rozumně možným.

Není-li možné opatřeními technologickými ani technickými působení nežádoucích faktorů odstranit na únosnou mez, zajišťuje UTB organizaci práce způsobem, při němž míra expozice zaměstnanců škodlivými faktory nepřekročí stanovené limitní hodnoty (střídání zaměstnanců na exponovaném pracovním místě, zařazování přestávek, omezení doby pobytu v rizikovém prostředí apod.).

Současně musejí zaměstnanci používat předepsané OOPP.

Faktory, které mohou přispět k onemocnění pohybového aparátu

K onemocnění pohybového aparátu přispívají různé skupiny faktorů pracovního prostředí. Jedná se zejména o vibrace, nevhodné mikroklimatické podmínky, nadměrnou fyzickou zátěž, stres, organizaci práce, charakter ergonomeického uspořádání pracoviště, pracovní polohu a v neposlední řadě to jsou individuální faktory zaměstnance. Všechny tyto faktory mohou působit samostatně, působí-li jich však více najednou, riziko onemocnění se stupňuje.

Ustanovení ZP č. 262/2006 Sb. § 269 ZP odst. 1 až 4:

Zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda nebo nemajetková újma vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou nemocí z povolání, jestliže zaměstnanec naposledy před jejím zjištěním pracoval u zaměstnavatele za podmínek, za nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen.

Jako nemoc z povolání se odškodňuje i nemoc vzniklá před jejím zařazením do seznamu nemocí z povolání, a to od jejího zařazení do seznamu a za dobu nejvýše 3 let před jejím zařazením do seznamu.

Zaměstnavatel je povinen nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu, i když dodržel povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se povinnosti nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu zcela nebo zčásti nezproští.

Postup zaměstnance postiženého nemocí z povolání

Vznik nemoci z povolání může vyvolat škodu, jako např. ztrátu na výděлку po dobu pracovní neschopnosti, ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti, ztížení společenského uplatnění, účelně vynaložené náklady s léčením. Samotné uznání nemocí z povolání není škodou.

Zaměstnanec poškozený nemocí z povolání, musí uplatnit požadavek náhrady za vzniklou škodu a specifikovat škodu, jehož náhradu uplatňuje (Posudek ošetřujícího lékaře).

UTB nahradí zaměstnanci vzniklou škodu, i když dodržela povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se odpovědnosti zcela nebo zčásti nezproští.

Zaměstnanci, u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, poskytne UTB náhradu v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá – podle § 271a-f ZP.

Seznam nemocí z povolání stanoví nařízení vlády č. 290/1995 Sb:

- nemocí z povolání způsobené chemickými látkami
- nemocí z povolání způsobené fyzikálními faktory
- nemocí z povolání týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobřišnice
- nemocí z povolání kožní
- nemocí z povolání přenosné a parazitární
- nemocí z povolání způsobené ostatními faktory a činiteli

Odškodňování nemocí z povolání

Povinností UTB je provést odškodnění zaměstnancům, kterým byla uznána nemoc z povolání. Odškodnění náleží za:

- a) ztrátu na výděлку
- b) bolest a ztížení společenského uplatnění
- c) náklady účelně vynaložené s léčením
- d) věcnou škodu

Způsob a výši náhrady škody projedná UTB bez zbytečného odkladu se zaměstnancem a se zástupcem VOS UTB.

Součinnost UTB jako zaměstnavatele při řešení nemoci z povolání

Podle ustanovení § 8 vyhlášky č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, je zaměstnavatel povinen:

- a) dbát, aby nenastala škodná událost. Zejména nesmí porušovat povinnosti směřující k odvrácení nebo zmenšení nebezpečí, které jsou jí uloženy právními předpisy nebo na jejich základě, ani nesmí trpět porušování těchto povinností ze strany třetích osob. Pokud již škodná událost nastala, musí učinit nutná opatření k tomu, aby škoda byla co nejmenší
- b) bez zbytečného odkladu oznámit organizační jednotce pojišťovny, v jejímž obvodu má zaměstnavatel sídlo:
 - každé zvýšení nebezpečí, o němž zaměstnavatel ví a které nastalo po vzniku pojištění
 - že nastala škodná událost, vyjádřit se k požadované náhradě a k její výši, případně zmocnit pojišťovnu, aby za něho v této věci jednala

- že v souvislosti se škodnou událostí bylo zahájeno trestní řízení proti zaměstnanci zaměstnavatele nebo třetí osobě, a informovat pojišťovnu o průběhu a výsledku řízení
- že poškozený uplatňuje právo na náhradu škody u soudu
- c) v řízení o náhradě škody respektovat pokyny pojišťovny, zejména bez souhlasu pojišťovny se nezavazovat k náhradě promlčené pohledávky
- d) nepřistoupit bez souhlasu pojišťovny na uzavření soudního smíru

Článek 9

Převedení na jinou práci

Zaměstnavatel (UTB) postupuje podle ZP č. 262/2006 Sb. § 41.

Článek 10

Výpověď daná zaměstnavatelem

Zaměstnavatel (UTB) postupuje podle ZP č. 262/2006 Sb. § 52 s přihlédnutím k § 53 ZP.

Článek 11

Evidence nemocí z povolání zaměstnanců UTB

Technik BOZP vede evidenci zaměstnanců s nemocí z povolání v elektronické podobě.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nahrazuje Směrnicí rektora č. 9/2014 ze dne 22. 5. 2014 v plném rozsahu.